

ความท้าทายเชิงสตรีนิยมแบบอัตลักษณ์ทับซ้อน:

ผู้หญิงชายขอบและความเหลื่อมล้ำเชิงโครงสร้างในประเทศไทย

บทประเมินโดยสังเขปว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะจากการทบทวนรอบที่ 3

ผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบในประเทศไทยเผชิญ**การเลือกปฏิบัติเชิงอัตลักษณ์ทับซ้อนด้วยเหตุแห่งเพศสภาพ วิถีทางเพศ อัตลักษณ์และการแสดงออกทางเพศสภาพ คุณลักษณะทางเพศ ชาติพันธุ์ สถานะทางกฎหมาย สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และภูมิศาสตร** เอกสารฉบับนี้พิจารณามิติเฉพาะทางเพศสภาพและมิติอัตลักษณ์ทับซ้อนของสถานการณ์สิทธิมนุษยชนของผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ จากกลุ่มที่ถูกผลักให้เป็นชายขอบมาแต่ในอดีต รวมถึงชุมชนชนเผ่าพื้นเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ คนอีสาน ชาวมลายูมุสลิม คนชนบท แรงงานข้ามชาติ บุคคลไร้รัฐ แรงงานนอกระบบ และพนักงานบริการทางเพศ โดยเป็นเอกสารเสริมของเอกสารข้อมูลคู่ขนานว่าด้วยสิทธิของผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง สิทธิ LGBTIQ+ สิทธิของพนักงานบริการ และสิทธิในการทำแท้งในประเทศไทย

ในการทบทวนรอบที่ 3 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2564 ประเทศไทยได้รับ**ข้อเสนอแนะ 119 ข้อ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสิทธิของผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบ โดยรับไว้พิจารณา 85 ข้อ และรับทราบ 34 ข้อ การประเมินโดยภาคประชาสังคมพบว่ามีเพียง 2 ข้อเท่านั้นที่ได้รับการปฏิบัติอย่างครบถ้วน ซึ่งทั้งสองข้อเกี่ยวกับการสมรสเท่าเทียม** ประเทศไทยเป็นรัฐภาคีของ CEDAW และ CERD ได้สนับสนุนปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง และได้รับข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการ CEDAW ปี 2568 (CEDAW/C/THA/CO/8) และของคณะกรรมการ CERD ปี 2564 (CERD/C/THA/CO/4-8) ซึ่งกล่าวถึงการเลือกปฏิบัติที่ทับซ้อนกันต่อผู้หญิงชายขอบ

จากการประเมินสถานการณ์โดยองค์กรผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ชี้ให้เห็นว่าผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบยังคงเผชิญอุปสรรคเชิงโครงสร้างในทุกด้าน ทั้งการรับรองตามกฎหมาย การมีส่วนร่วมทางการเมือง การได้รับความคุ้มครองจากความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศและการตอบโต้ บริการสุขภาพ สิทธิทางเศรษฐกิจ และการเข้าถึงความยุติธรรม แม้ประเทศไทยจะประกาศใช้พระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม (2567) และพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. 2568 ตลอดจนกำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดอาญาผ่านพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 30) เมื่อเดือนธันวาคม 2568 แต่ **พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 ยังคงมีข้อยกเว้นตามมาตรา 17 วรรคสอง ด้วยเหตุแห่งศาสนาหรือความมั่นคงของชาติ ร่างพระราชบัญญัติรับรองเพศสภาพถูกปฏิเสธเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2567 และยังไม่มีการประกาศใช้กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุม หรือกรอบการคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชนที่ตอบสนองต่อมิติเพศสภาพ**

สภาพความเป็นจริงในพื้นที่

ความท้าทาย | **กรณี ข้อเท็จจริง และข้อสังเกต**

ความท้าทายที่ 1: กรอบกฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมทางเพศและการไม่เลือกปฏิบัติที่กระจัดกระจาย

ประเทศไทยยังคงไม่มีนิยามการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมในทางกฎหมาย

มาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 บัญญัติว่า “ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน” และห้าม “การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม” แต่**มิได้รับรองการเลือกปฏิบัติทางตรง ทางอ้อม เชิงโครงสร้าง หรือเชิงอัตลักษณ์ทับซ้อน และละเว้นฐานสำคัญหลายประการ** รวมถึงอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ คุณลักษณะทางเพศ และภูมิหลังทางชาติพันธุ์

ร่างพระราชบัญญัติขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล

ภายหลังข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการ CEDAW ปี 2568 และคณะกรรมการ CERD ปี 2564 ประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการไปสู่กฎหมายต่อต้านการเลือกปฏิบัติที่เป็นเอกเทศ **มีการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบร่วมกับเครือข่าย MovED ระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม 2569 โดยมีผู้เข้าร่วมเกือบ 1,000 คนทั่วประเทศ** ทั้งนี้ ตราบใดที่กฎหมายยังไม่ถูกประกาศใช้และบังคับใช้อย่างเต็มที่ ชุมชนที่ได้รับผลกระทบก็ยังคงไม่มีการคุ้มครองที่บังคับได้

เอกสารสรุปข้อเท็จจริง UPR ฉบับนี้จัดทำโดย **กลุ่ม (GIRLxGIRL), มูลนิธิยังไพรด์, มูลนิธิทำทาง, กลุ่มสุขภาวะ LGBTQ+, เมอร์เมด ไพรด์ ไทยแลนด์, อินเตอร์เซ็กส์ ประเทศไทย, สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย (RSAT), กลุ่มโมกหลวงริมน้ำ, คณะทำงานปาตานีเพื่อติดตามกลไกระหว่างประเทศ (Patani Working Group for Monitoring on International Mechanisms), เครือข่ายสตรีชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (IWNT), สมาคมสตรีชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการพัฒนา (IWAD), มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ (EMPOWER), เครือข่ายโลกสีเขียว (Green World Network), กลุ่มชาวบ้านซับหวาย, กลุ่มชาวบ้านจังหวัดพิจิตร, ชาวบ้านกะเบอะดิน, เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (MWG), กลุ่มคนงานหญิงเพื่อความยุติธรรม, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (HomeNet Thailand), ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมไทยเพื่อกระบวนการ UPR และกลไกสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ**

สภาพความเป็นจริงในพื้นที่

ความท้าทาย | **กรณี ข้อเท็จจริง และข้อสังเกต**

พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 เป็นเครื่องมือหลักในการต่อต้านการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งเพศ แต่**มาตรา 17 วรรคสอง ยังเปิดช่อง ให้มีข้อยกเว้นด้วยเหตุแห่ง "ความมั่นคงของชาติ" และ "หลักศาสนา"** ซึ่งบั่นทอนการคุ้มครองผู้หญิงข้ามเพศและผู้หญิงมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ซึ่งกฎหมายอิสลามใช้บังคับกับเรื่องส่วนบุคคลและครอบครัวของชุมชนมุสลิม แม้รายงานของรัฐปี 2567 จะระบุว่าพระราชบัญญัติอยู่ระหว่างการทบทวน แต่ยังไม่มีกรอบเวลาที่ชัดเจนหรือการรายงานความคืบหน้าอย่างโปร่งใส

ร่างพระราชบัญญัติรับรองเพศสภาพถูกรัฐสภาปฏิเสธเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2567 เมื่อไม่มีการรับรองเพศสภาพตามกฎหมาย บุคคลข้ามเพศ นอนไบนารี และผู้มีความหลากหลายทางเพศจึงยังคงเผชิญอุปสรรคในการเข้าถึงบริการสังคม ส่วน**ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองบุคคลอินเตอร์เซ็กส์ที่ Intersex Thailand เสนอเมื่อเดือนพฤษภาคม 2568 ก็ยังไม่ได้รับการพิจารณา**

การสมรสเท่าเทียมตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 24) พ.ศ. 2567 เป็นความก้าวหน้าทางกฎหมายที่สำคัญ แต่**ยังคงเป็นการโอบรับเพียงบางส่วนเมื่อไม่มีการรับรองเพศสภาพตามกฎหมาย** และการเข้าถึงยังจำกัดสำหรับคู่รัก LGBTIQ+ ชาวต่างชาติและคู่รักสองสัญชาติ โดยเฉพาะในกรณีที่ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ไร้รัฐ ผู้ลี้ภัย หรือมาจากชุมชนชนเผ่าพื้นเมืองหรือกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีเอกสารสัญชาติไม่ครบถ้วน

คู่รักสองสัญชาติที่เชียงใหม่ถูกปฏิเสธการจดทะเบียนสมรส 14 กุมภาพันธ์ 2569

คู่รักเพศเดียวกันคู่หนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ไม่สามารถจดทะเบียนสมรสได้เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2569 **เนื่องจากฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นชาวเมียนมาไม่มีเอกสารแสดงตนอย่างเป็นทางการ** สะท้อนว่าประโยชน์ของพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียมยังไม่ขยายไปถึงบุคคล LGBTIQ+ ที่มีเอกสารไม่ครบถ้วน

คำบอกเล่าว่าด้วยการมองไม่เห็นพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ
โอ๋ จากมูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ ให้ความเห็นถึงการขาดการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของภาคประชาสังคมในการจัดทำพระราชบัญญัติ *"'กฎหมาย(ว่าด้วยความเท่าเทียมทาง)เพศที่มองไม่เห็น' ฉบับนี้แทบไม่ถูกบังคับใช้ และไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของผู้หญิงชายขอบและคน LGBT"*

คำบอกเล่าว่าด้วยการลบตัวตนของบุคคลอินเตอร์เซ็กส์.
นาดา ไชยจิตต์ ผู้ก่อตั้ง Intersex Thailand:

"เราไม่ได้ถูกทำให้เป็นอาชญากร แต่เราถูกลบตัวตน กฎหมายไม่กล่าวถึงเรา หนังสือเรียนไม่สอนเรื่องเรา และเอกสารยินยอมของโรงพยาบาลก็ไม่ถามถึงเรา"

ความท้าทายที่ 2: อุปสรรคในการมีส่วนร่วมทางการเมือง และการทำให้เป็นอาชญากร การสอดส่องและการตอบโต้ผู้หญิงและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน LGBTIQ+

การมีส่วนร่วมของผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบยังคงถูกจำกัดด้วยโครงสร้างอำนาจแบบปิตาธิปไตยที่ให้อภิสิทธิ์แก่ภาวะผู้นำแบบชาย

สิ่งนี้ปรากฏชัดในปี 2567 เมื่อ**พรรคก้าวไกล ซึ่งผลักดันสิทธิทางเพศสภาพและสิทธิ LGBTIQ+ ถูกศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคภายหลังได้ที่นั่งมากที่สุดในการเลือกตั้งทั่วไปปี 2566**

ผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ มักถูกกีดกันออกจาก**กระบวนการสันติภาพและความมั่นคงในภาคใต้ของประเทศไทย** และจากโครงสร้างการตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงภายใต้พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. 2562 ซึ่งผู้แทนระดับจังหวัดและระดับชาติมักจำกัดอยู่ที่หนึ่งคนต่อหนึ่งเขตอำนาจ และในทางปฏิบัติมักเอื้อต่อผู้ชาย

ยังไม่มีกรอบกฎหมายหรือกรอบเชิงสถาบันเฉพาะที่รับรองบทบาทของผู้หญิงและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน LGBTIQ+ หรือจัดให้มีการคุ้มครองที่ตอบสนองต่อมิติเพศสภาพ

นักปกป้องสิทธิยังคงตกเป็นเป้าของกฎหมายที่ใช้ปราบปรามการเห็นต่าง รวมถึง**การหมิ่นประมาททางอาญา (มาตรา 326 และ 328 แห่งประมวลกฎหมายอาญา โทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี และปรับไม่เกิน 200,000 บาท) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และมาตรา 112** นับตั้งแต่ปี 2557 **ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนกว่า 200 คนถูกฟ้องปิดปาก (SLAPP) และถูกคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรม** กระบวนการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติป้องกันการดำเนินคดีเชิงยุทธศาสตร์เพื่อระงับการมีส่วนร่วมสาธารณะ (SLAPP) ถูกครอบงำโดยหน่วยงานรัฐ

โดยภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมน้อยมาก และร่างดังกล่าวมุ่งเน้นเฉพาะเรื่องหมิ่นประมาท ไม่ครอบคลุมฐานทางกฎหมายอื่นที่มักถูกใช้ปิดปากนักปกป้องสิทธิ

เนติพร "บุ้ง" เสน่ห์สังคม เสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมตัวโดยรัฐ
เนติพร "บุ้ง" เสน่ห์สังคม ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนรุ่นใหม่สายประชาธิปไตย **เสียชีวิตระหว่างถูกควบคุมตัวโดยรัฐ ภายหลังอดอาหารประท้วงการถูกคุมขังอย่างไม่เป็นธรรม** กรณีของเธอกลายเป็นสัญลักษณ์ทั้งของราคาที่ต้องจ่ายเพื่อการต่อต้าน และความล้มเหลวของรัฐในการคุ้มครองผู้ที่ลุกขึ้นพูด

พิจิตร: อัครา ดำเนินคดีฟ้องปิดปาก SLAPP มากกว่า 40 คดี ต่อนักปกป้องสิทธิเหมืองทอง
บริษัทอัครา ผู้ประกอบการเหมือง ได้ฟ้องคดีหมิ่นประมาทมากกว่า 40 คดีต่อชาวบ้าน นักวิชาการ และนักปกป้องสิทธิที่ออกมาพูดถึงผลกระทบของเหมืองทองชาตรีในจังหวัดพิจิตร เพชรบูรณ์ และพิษณุโลก **เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2569 ภายหลังการต่อสู้ทางกฎหมายยาวนานกว่าทศวรรษ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม ศาลแพ่งรัชดา ได้มีคำสั่งให้อัคราเยียวยา อันเป็นคำพิพากษาสำคัญด้านความรับผิดของภาคธุรกิจ**

สปายแวร์เพกาซัส: 12 จาก 30 เป้าหมายที่ทราบเป็นผู้หญิง
รัฐบาลไทยใช้สปายแวร์เพกาซัสที่ผลิตในอิสราเอลกับนักปกป้องสิทธิมนุษยชนไทย **โดยอย่างน้อย 12 จาก 30 เป้าหมายที่ทราบเป็นผู้หญิง** ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมลายูมุสลิม รวมถึงอัญชนา หีมมิหนีะ เผชิญการสอดส่องและการคุกคามออนไลน์อย่างต่อเนื่องจากการบันทึกข้อมูลการทรมานในชายแดนใต้

คำบอกเล่าว่าด้วยลักษณะเชิงเพศสภาพของการปราบปราม
แทนฤทัย "พิมพ์" แท่นรัตน์ ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนเควียร์ ถูกดำเนินคดีตามมาตรา 112 จากการรณรงค์ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ *"พวกเขาล้อมบ้านฉัน แล้วบอกพ่อแม่ให้ทำให้ฉัน 'เป็นเด็กดี'"*

นิตยา ม่วงกลาง นักปกป้องสิทธิที่ดินชาวอีสาน (ชาวบ้านซับหวาย)

"ตอนนี้ยังไม่มีกรอบกฎหมายใดที่รับรองบทบาทของเรา หรือรับประกันความปลอดภัยของเรา เราถูกทิ้งไว้ในความเปราะบางเพียงเพราะลุกขึ้นปกป้องสิทธิของตัวเอง"

เอกสารสรุปข้อเท็จจริง UPR ฉบับนี้จัดทำโดย กลุ่ม (GIRLxGIRL), มูลนิธิยังไพรด์, มูลนิธิทำทาง, กลุ่มสุขภาวะ LGBTQ+, เมอร์เมด ไพรด์ ไทยแลนด์, อินเตอร์เซ็กส์ ประเทศไทย, สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย (RSAT), กลุ่มโมกหลวงริมน้ำ, คณะทำงานปาตานีเพื่อติดตามกลไกระหว่างประเทศ (Patani Working Group for Monitoring on International Mechanisms), เครือข่ายสตรีชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (IWNT), สมาคมสตรีชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการพัฒนา (IWAD), มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ (EMPOWER), เครือข่ายโลกสีเขียว (Green World Network), กลุ่มชาวบ้านซับหวาย, กลุ่มชาวบ้านจังหวัดพิจิตร, ชาวบ้านกะเบอะดิน, เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (MWG), กลุ่มคนงานหญิงเพื่อความยุติธรรม, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (HomeNet Thailand), ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมไทยเพื่อกระบวนการ UPR และกลไกสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

สภาพความเป็นจริงในพื้นที่

ความท้าทาย | กรณี ข้อเท็จจริง และข้อสังเกต

ความท้าทายที่ 3: ความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ การฆ่าผู้หญิง และการเข้าถึงบริการสุขภาพที่ไม่เท่าเทียม รวมถึงสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์

การตอบสนองของประเทศไทยต่อความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศยังคงกระจัดกระจาย

นักกิจกรรมชูป้ายข้อความต่อต้านความรุนแรงในครอบครัวระหว่างการรณรงค์ในกรุงเทพมหานคร

แหล่งที่มา: Bangkok Post (25 พฤศจิกายน 2563)

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ให้ความสำคัญกับการประนีประนอมในครอบครัวเหนือความปลอดภัยของผู้รอดชีวิต ความรุนแรงในครอบครัวยังคงเป็นความผิดอันยอมความได้ ผู้รอดชีวิตมีกรอบเวลาแจ้งเหตุที่สั้น เจ้าหน้าที่ไม่ริเริ่มการสืบสวนเป็นปกติ และแรงกดดันให้คืนดีกับผู้กระทำแพร่หลาย

ร่างกฎหมายของรัฐบาลซึ่งเปิดรับฟังความคิดเห็นระหว่างวันที่ 18 กุมภาพันธ์ถึง 4 มีนาคม 2569 ยังคงหลักการประนีประนอมในครอบครัวไว้เป็นแกนกลาง และจำกัดการคุ้มครองเฉพาะคู่สมรสหรือคู่ที่อยู่กินด้วยกันหรือเคยอยู่กินด้วยกัน จึงกีดกันความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่คู่มิได้อยู่ร่วมกัน ประเทศไทยยัง**ไม่มีกลไกเฝ้าระวังการฆ่าผู้หญิงที่ครอบคลุม** แม้ UN Women และ UNODC จะรายงานในปี 2568 ว่า **มีผู้หญิงอย่างน้อย 17,400 คนถูกคู่ครองหรือสมาชิกครอบครัวสังหารในเอเชียเมื่อปี 2567**

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 30) กำหนดให้การคุกคามทางเพศเป็นความผิดอาญา รวมถึงผ่านการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อเดือนธันวาคม 2568 แต่นิยามทางกฎหมายยังกว้างเกินไปและขาดความชัดเจน ทำให้การตีความไม่สม่ำเสมอและการบังคับใช้อ่อนแอ ส่วนความรุนแรงที่อาศัยเทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง การคุกคามทางเพศในที่ทำงาน และความรุนแรงที่มุ่งเป้าไปที่พนักงานบริการ ผู้หญิงข้ามเพศ ผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง ผู้หญิงมุสลิม และผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน ยังคงได้รับการจัดการอย่างไม่สม่ำเสมอ

นักเรียนนักศึกษา LGBTIQ+ ในประเทศไทยเผชิญอัตราการถูกกลั่นแกล้งในโรงเรียน การใช้วาจาหยาบคาย ความรุนแรงทางร่างกาย และการล่วงละเมิดทางเพศในระดับสูง แต่โรงเรียนยังขาดกลไกป้องกันการกลั่นแกล้งและระบบสนับสนุนที่คำนึงถึงมิติเพศสภาพ

การเข้าถึงบริการสุขภาพยังไม่เท่าเทียม แม้ประเทศไทยจะขยายความครอบคลุมผ่านพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 และระบบ “30 บาท” หรือ “บัตรทอง” แต่ผู้หญิงในพื้นที่ห่างไกลและชายแดนยังเผชิญอุปสรรคทางภูมิศาสตร์ สถานบริการที่มีอุปกรณ์ไม่เพียงพอ และการตีตราผู้ถือบัตรทอง

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2564 ขยายขอบเขตการทำแท้งที่ชอบด้วยกฎหมาย แต่มีสถานบริการสุขภาพเพียง 171 แห่งทั่วประเทศที่ให้บริการทำแท้ง และ 26 จังหวัดไม่มีเลย ผู้ย้ายถิ่น ผู้ไร้รัฐ ผู้ลี้ภัย และผู้ไม่มีเอกสาร ยังคงถูกกีดกันออกจากการคุ้มครองการทำแท้งที่ปลอดภัยโดยปริยาย และสถานบริการยังคงกำหนดอุปสรรคที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงการขอความยินยอมจากผู้ปกครองและการกำหนดอายุครรภ์ที่แคบกว่าที่กฎหมายอนุญาต

ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เปิดรับฟังความคิดเห็น 18 กุมภาพันธ์ – 4 มีนาคม 2569

กลุ่มภาคประชาสังคมได้ยื่นข้อเสนอแนะต่อสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรียกร้องให้ร่างพระราชบัญญัติสอดคล้องกับ CEDAW และอนุสัญญาต่อต้านการทรมาน **ในปี 2567 คณะกรรมการต่อต้านการทรมานแสดงความกังวลต่อข้อกำหนดที่ให้ผู้เสียหายต้องร้องทุกข์เองเพื่อเริ่มการดำเนินคดี การให้ความสำคัญกับการตกลงยอมความเหนือความปลอดภัยของผู้รอดชีวิต และกรอบเวลาสามเดือนในการร้องทุกข์** ส่วนข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการ CEDAW ปี 2568 ได้แสดงความกังวลต่อการไม่มีการสืบสวน การบังคับใช้ และการคุ้มครองผู้รอดชีวิตที่มีประสิทธิผลตามพระราชบัญญัติปี 2550 และการพึ่งพาการประนีประนอมในครอบครัว

แรงงานข้ามชาติหญิงจากเมียนมา กระดูกสันหลังหักหลังถูกทำร้ายอย่างรุนแรง

คอรีเยาะ มานุแช ทนายความด้านสิทธิมนุษยชน เล่าถึงกรณีแรงงานข้ามชาติหญิงจากเมียนมาที่กระดูกสันหลังหักหลังถูกสามีทำร้ายอย่างรุนแรง *“กระทรวงการพัฒนาสังคมฯ ไม่ได้จัดให้มีระบบคุ้มครองที่แท้จริง... และภาระการขึ้นศาลถูกผลักไปที่ผู้เสียหายทั้งหมด”* สายด่วน 1300 ส่งต่อเรื่องไปยังสำนักงานระดับจังหวัด ส่งผลให้การตอบสนองล่าช้าและการจัดการไม่สม่ำเสมอ

การเข้าถึงการทำแท้งที่ปลอดภัย

มีสถานบริการสุขภาพเพียง 171 แห่งในประเทศไทยที่ให้บริการทำแท้ง และ 26 จังหวัดไม่มีเลย สถานบริการยังคงกำหนดอุปสรรคที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงการขอความยินยอมจากผู้ปกครอง การนัดหมายผ่านเครือข่ายส่งต่อ และการกำหนดอายุครรภ์ที่แคบกว่าที่กฎหมายอนุญาต การเข้าถึงไม่เท่าเทียมสำหรับวัยรุ่น ผู้หญิงรายได้น้อย ผู้ย้ายถิ่น และผู้หญิงในชนบท

ผู้หญิงมุสลิมในจังหวัดยะลาเข้ารับบริการสุขภาพจากหน่วยแพทย์เคลื่อนที่

ประชาชนในพื้นที่ได้รับบริการตรวจคัดกรองสุขภาพและการรักษาพยาบาลโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม ผู้หญิงชายขอบในภาคใต้ของประเทศไทยยังคงเผชิญอุปสรรคในการเข้าถึงบริการสุขภาพที่เหมาะสม ทั้งจากการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียม ทางเลือกด้านยารักษาโรคที่จำกัด และอุปสรรคเชิงโครงสร้างอื่น ๆ ภายในระบบสุขภาพ

แหล่งที่มา: สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดยะลา / กรมประชาสัมพันธ์ (26 ตุลาคม 2566)

คำบอกเล่าว่าด้วยการจ่ายยาพาราเซตามอลเป็นค่าตั้งต้นสำหรับผู้ถือบัตรทอง

ผู้นำหมู่บ้านหญิงมุสลิมจากภาคใต้ให้การว่า **ผู้ถือ “บัตรทอง” ได้รับการจ่ายยาพื้นฐานอย่างพาราเซตามอลเท่านั้น ไม่ว่าจะป่วยด้วยโรคใดก็ตาม** ส่วนนอแอ๊ะ ทุ่งเมืองทอง ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวกะเหรี่ยง ตั้งข้อสังเกตว่าการไม่มีล่ามในโรงพยาบาลทำให้ผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมืองจำนวนมากไม่ได้รับการรักษาหรือได้รับการวินิจฉัยผิดพลาด

เอกสารสรุปข้อเท็จจริง UPR ฉบับนี้จัดทำโดย **กลุ่ม (GIRLxGIRL), มูลนิธิยังไพรด์, มูลนิธิทำทาง, กลุ่มสุขภาวะ LGBTQ+, เมอร์เมด ไพรด์ ไทยแลนด์, อินเตอร์เซ็กส์ ประเทศไทย, สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย (RSAT), กลุ่มโมกหลวงริมน้ำ, คณะทำงานปาตานีเพื่อติดตามกลไกระหว่างประเทศ (Patani Working Group for Monitoring on International Mechanisms), เครือข่ายสตรีชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (IWNT), สมาคมสตรีชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการพัฒนา (IWAD), มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ (EMPOWER), เครือข่ายโลกสีเขียว (Green World Network), กลุ่มชาวบ้านซับหวาย, กลุ่มชาวบ้านจังหวัดพิจิตร, ชาวบ้านกะเหอะถิน, เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (MWG), กลุ่มคนงานหญิงเพื่อความยุติธรรม, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (HomeNet Thailand), ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมไทยเพื่อกระบวนการ UPR และกลไกสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ**

สภาพความเป็นจริงในพื้นที่

ความท้าทาย | กรณี ข้อเท็จจริง และข้อสังเกต

ความท้าทายที่ 4: ผลกระทบเชิงเพศสภาพจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กิจกรรมทางธุรกิจ และการกีดกันทางเศรษฐกิจต่อแรงงานหญิงและ LGBTIQ+ ในเศรษฐกิจนอกระบบ

ผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ โดยเฉพาะจากชุมชนชนบทและชนเผ่าพื้นเมือง ที่พึ่งพาทรัพยากรธรรมชาติ ได้รับผลกระทบอย่างไม่ได้สัดส่วนจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อม และผลกระทบจากอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากร

แผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติของประเทศไทยยังคงขาดยุทธศาสตร์และเครื่องมือที่ตอบสนองต่อมิติเพศสภาพอย่างชัดเจน

ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเสนอต่อรัฐสภาอีกครั้งเมื่อเดือนมีนาคม 2569 ยังไม่รับประกันการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของผู้หญิง ชนเผ่าพื้นเมือง และบุคคล LGBTIQ+ ในการตัดสินใจด้านสภาพภูมิอากาศอย่างเพียงพอ ตลอดจนสิทธิและความยุติธรรมสำหรับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ

กระบวนการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะรอบโครงการขนาดใหญ่ รวมถึง**โรงไฟฟ้าถ่านหินเทพาในภาคใต้** กีดกันผู้หญิงและชุมชนออกจากข้อมูล และปฏิบัติต่อการมีส่วนร่วมเป็นเพียงพิธีกรรม

ประมาณร้อยละ 52.3 ของกำลังแรงงานในประเทศไทย หรือมากกว่า 21 ล้านคน อยู่ในการจ้างงานนอกระบบ ประมาณการว่ามีแรงงานหญิงนอกระบบ 10 ล้านคน ที่ยังอยู่นอกกองทุนประกันสังคม แรงงานนอกระบบไทยอาจสมัครเข้าระบบโดยสมัครใจตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 แต่ความครอบคลุมยังต่ำและไม่เท่าเทียม ผู้ที่อยู่ในระบบไม่ได้รับการคุ้มครองเท่ากับผู้ประกันตนตามมาตรา 33 รวมถึง**สิทธิลาคลอดโดยได้รับค่าจ้าง**

แรงงานข้ามชาติหญิงถูกกีดกันออกจากกองทุนประกันสังคมและกองทุนเงินทดแทนเป็นส่วนใหญ่ เพราะการเข้าถึงผูกกับสถานะเข้าเมือง ภาคงาน และการจ้างงานในระบบ พวกเขาจึงเหลือเพียงระบบประกันสุขภาพแรงงานข้ามชาติ ซึ่งครอบคลุมเพียงบริการสุขภาพพื้นฐาน ความกลัวการถูกจับกุม ควบคุมตัว ส่งกลับ เลิกจ้าง หรือตอบโต้ ทำให้แรงงานข้ามชาติหญิงจำนวนมากไม่กล้าแจ้งเหตุการละเมิดสิทธิแรงงาน

ผู้หญิงในประเทศไทยใช้เวลาเฉลี่ยวันละ 3 ชั่วโมงกับงานดูแลและงานบ้านที่ไม่ได้รับค่าจ้าง ซึ่งจำกัดเวลาสำหรับงานที่ได้รับค่าจ้าง การศึกษา ภาวะผู้นำ และการมีส่วนร่วมสาธารณะ **แรงงานข้ามชาติหญิงมีรายได้น้อยกว่าแรงงานข้ามชาติชายร้อยละ 41 และน้อยกว่าแรงงานไทยร้อยละ 38 และแบกรับหนี้จากการจัดหางานเฉลี่ย 16,042 บาท**

เหมืองทองพิจิตร: คำพิพากษาสำคัญด้านความรับผิดของภาคธุรกิจ 24 มีนาคม 2569

ที่จังหวัดพิจิตร ชาวบ้านต้องทนรับผลกระทบด้านสุขภาพและการดำรงชีพจากเหมืองทองชาตรีซึ่งดำเนินการโดยบริษัทอัครามากว่าสองทศวรรษ **เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2569 ภายหลังการต่อสู้ทางกฎหมายยาวนานกว่าทศวรรษ แผนกคดีสิ่งแวดล้อม ศาลแพ่งรัชดา ได้มีคำสั่งให้อัคราเยียวยา**

พันธ์ทิพย์ ชังคะนาค เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง ให้การว่า

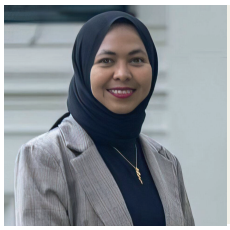
"เวลามีโครงการเหมืองเข้ามา ผู้หญิงไม่มีสิทธิพูด บริษัทพูดแต่เรื่องประโยชน์ แล้วซ่อนเรื่องผลกระทบไว้"

โรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา: การรับฟังความคิดเห็นเป็นเพียงพิธีกรรม

สุมิตรา แสงวนิชย์ ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนด้านสิ่งแวดล้อมจากเครือข่าย Green World Network ภาคใต้ บรรยายถึงการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในการรับฟังความคิดเห็นเรื่องโรงไฟฟ้าถ่านหินเทพา ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดที่เสนอสร้างในประเทศไทย *"ตั้งแต่ต้น ผู้หญิงถูกกีดกันออกจากข้อมูลโดยสิ้นเชิง... ระหว่างเวทีรับฟังความคิดเห็น การมีส่วนร่วมถูกควบคุมอย่างเข้มงวด และข้อมูลที่นำเสนอก็เข้าใจยาก มันไม่ใช่การรับฟังความคิดเห็นจริง มันเป็นแค่พิธีกรรม"*

ลูกจ้างทำงานบ้าน: ไม่มีการคุ้มครองการคลอดบุตร

คำบอกเล่าโดยตรงจากโฮมเน็ตประเทศไทย *"การที่ลูกจ้างทำงานบ้านไม่มีการคุ้มครองการคลอดบุตรนั้นไม่เป็นธรรม... ถ้าไม่มีการคุ้มครองการคลอดบุตร พอเราตั้งครรภ์ เราก็จะตกงาน"*

คำบอกเล่าว่าด้วยการปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมต่อแรงงานข้ามชาติ

กอรีเยาะ มานุแช ทนายความด้านสิทธิมนุษยชน

"พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานต้องรับรองสิทธิของแรงงานทุกคนโดยไม่มีข้อยกเว้น สถานะเข้าเมืองไม่ควรถูกใช้เป็นข้ออ้างในการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม"

ลูกจ้างทำงานบ้านเปราะบางเป็นพิเศษ เพราะการถูกแยกอยู่ในบ้านส่วนบุคคลและการสอดส่องของนายจ้างทำให้ขอความช่วยเหลือได้ยาก

ความท้าทายที่ 5: การกีดกันเชิงระบบต่อผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง ชนบท กลุ่มชาติพันธุ์ อีสาน มลายูมุสลิม และผู้ไร้รัฐ และการทำให้พนักงานบริการเป็นอาชญากร

ผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง ชนบท กลุ่มชาติพันธุ์ อีสาน และมลายูมุสลิม เผชิญการกีดกันในรูปแบบเฉพาะ ซึ่งมีรากจากความล้มเหลวของประเทศไทยในการรับรองชนเผ่าพื้นเมืองและสิทธิร่วมของพวกเขาตามกฎหมาย และจากแนวคิดกลืนกลาย "ความเป็นไทย" ที่ฝังรากลึก

พระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. 2568 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2568 แต่ **รัฐสภาได้ตัดคำว่า "ชนเผ่าพื้นเมือง" ออกระหว่างกระบวนการนิติบัญญัติ พระราชบัญญัติมิได้รับรองสิทธิในการให้ความยินยอมที่เป็นอิสระ ล่วงหน้า และได้รับข้อมูลครบถ้วน (FPIC)**

พระราชบัญญัติวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ (2568) ตัดคำว่า "ชนเผ่าพื้นเมือง" ออก

ระหว่างกระบวนการนิติบัญญัติของพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. 2568 **รัฐสภาได้ตัดคำว่า "ชนเผ่าพื้นเมือง" ออก** นิยามสุดท้ายของพระราชบัญญัติมิได้รับรองสิทธิในการให้ FPIC และเสี่ยงต่อการกีดกันผู้ที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนหรือผู้ที่บิดามารดาไม่มีสัญชาติไทย อันขัดต่อปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองซึ่งประเทศไทยให้การสนับสนุน

เอกสารสรุปข้อเท็จจริง UPR ฉบับนี้จัดทำโดย **กลุ่ม (GIRLxGIRL), มูลนิธิยังไพรด์, มูลนิธิทำทาง, กลุ่มสุขภาวะ LGBTQ+, เมอร์เมด ไพรด์ ไทยแลนด์, อินเตอร์เซ็กส์ ประเทศไทย, สมาคมฟ้าสีรุ้งแห่งประเทศไทย (RSAT), กลุ่มโมกหลวงริมน้ำ, คณะทำงานปาตานีเพื่อติดตามกลไกระหว่างประเทศ (Patani Working Group for Monitoring on International Mechanisms), เครือข่ายสตรีชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทย (IWNT), สมาคมสตรีชนเผ่าพื้นเมืองเพื่อการพัฒนา (IWAD), มูลนิธิเอ็มพาวเวอร์ (EMPOWER), เครือข่ายโลกสีเขียว (Green World Network), กลุ่มชาวบ้านซับหวาย, กลุ่มชาวบ้านจังหวัดพิจิตร, ชาวบ้านกะเบอะดิน, เครือข่ายองค์กรด้านประชากรข้ามชาติ (MWG), กลุ่มคนงานหญิงเพื่อความยุติธรรม, มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและอาชีพ (HomeNet Thailand), ภาคีเครือข่ายภาคประชาสังคมไทยเพื่อกระบวนการ UPR และกลไกสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ**

สภาพความเป็นจริงในพื้นที่

ความท้าทาย | **กรณี ข้อเท็จจริง และข้อสังเกต**

และเสี่ยงต่อการกีดกันผู้ที่อยู่ในพื้นที่ชายแดนหรือผู้ที่บิดามารดาไม่มีสัญชาติไทย การไม่ได้รับการรับรองตามกฎหมายยิ่งซ้ำเติมอุปสรรคด้านสัญชาติ การจดทะเบียนเกิด เอกสารทะเบียนราษฎร บริการสังคม การจ้างงาน และสิทธิในที่ดิน

ในพื้นที่ชายแดนและห่างไกล ผู้หญิงเผชิญ**ระยะเวลาเดินทางที่ยาวนาน ค่าใช้จ่ายสูง การขนส่งที่ไม่ดี อุปสรรคด้านภาษา และการลงพื้นที่หรือการสนับสนุนในท้องถิ่นที่มีน้อยมาก**เมื่อยื่นขอสัญชาติไทย และ**ภาวะไร้รัฐถูกผลิตซ้ำข้ามรุ่น** ผู้หญิงในชนบทมีรายได้น้อยกว่าผู้ชายในภาคเกษตร และออกจากโรงเรียนเร็วเพราะความยากลำบากทางการเงิน ทำให้กระบวนการร้องเรียนที่มีค่าใช้จ่ายสูงและซับซ้อนยิ่งเข้าถึงยากขึ้น **กองทุนยุติธรรมยังคงเข้าถึงไม่ได้ในทางปฏิบัติ เพราะเงื่อนไขที่มากเกินไปและทัศนคติตัดสินของเจ้าหน้าที่**

พนักงานบริการยังคงถูกทำให้เป็นอาชญากรตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539 และอาจถูกปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือจำคุกไม่เกิน 2 ปี พวกเขายังอาจถูกดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ซึ่ง**ทำให้เส้นแบ่งระหว่างงานบริการทางเพศของผู้ใหญ่ที่สมัครใจกับการค้ามนุษย์พร่าเลือน** พนักงานบริการถูกกีดกันออกจากการคุ้มครองแรงงานและประกันสังคมที่แรงงานอื่นได้รับตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน ทำให้เปราะบางต่อการถูกหักค่าจ้าง การทำงานโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน การถูกปฏิเสธวันลา และสภาพการทำงานที่ไม่เป็นธรรม ความเสียหายเหล่านี้ทวีขึ้นสำหรับพนักงานบริการที่เป็นคนข้ามเพศ แรงงานข้ามชาติ ชนเผ่าพื้นเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ หรือมาจากชนบท

ภาวะไร้รัฐถูกผลิตซ้ำข้ามรุ่น
นอแอ๊ะ ทุ่งเมืองทอง ผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชนชาวกะเหรี่ยงและผู้ใหญ่บ้าน (เชียงใหม่) *“ผู้หญิงหลายคนไม่รู้ว่าจะไปจดทะเบียนเกิดที่ไหนหรือต้องติดต่อใคร ส่วนใหญ่ไม่เคยออกจากหมู่บ้านและไม่คุ้นเคยกับหน่วยงานราชการ... เด็กที่เกิดในประเทศไทยคนหนึ่งกลายเป็นคนไร้รัฐ เพียงเพราะยายที่พิการไม่สามารถยื่นเอกสารได้”*

การฆาตกรรมวรนันท์ พรรณฆาผู้หญิงข้ามเพศไทยที่เป็นพนักงานบริการเมษายน 2568
การฆาตกรรมวรนันท์ ปัญญชา ผู้หญิงข้ามเพศไทยที่เป็นพนักงานบริการ โดยลูกค้าชาวต่างชาติเมื่อเดือนเมษายน 2568 **เปิดเผยความเปราะบางที่ซ้ำซ้อนซึ่งผู้หญิงข้ามเพศที่เป็นพนักงานบริการต้องเผชิญ ณ จุดตัดระหว่างการถูกทำให้เป็นอาชญากร ความไม่มั่นคงในการทำงาน และความชิงชังผู้หญิงข้ามเพศ**

คำบอกเล่าว่าด้วยกองทุนยุติธรรมและการทำให้งานบริการทางเพศเป็นอาชญากรรม
นิตยา ม่วงกลาง นักกิจกรรมหญิงชาวอีสาน ซึ่งถูกฟ้องปิดปากจากการปกป้องที่ดินของตน *“การเข้าถึงกองทุนยุติธรรมแทบเป็นไปไม่ได้สำหรับผู้หญิงชนบทและผู้หญิงชาติพันธุ์จำนวนมาก เพราะเงื่อนไขที่มากเกินไปและทัศนคติตัดสินของเจ้าหน้าที่... มันรู้สึกเหมือนระบบนี้ไม่ได้ถูกสร้างมาเพื่อเรา”*

ศิริศักดิ์ ไชยเทศ “ต้น” นักปกป้องสิทธิมนุษยชนนอนไบนารีที่เป็นพนักงานบริการ

“งานบริการทางเพศไม่ใช่เรื่องผิดศีลธรรม สิ่งที่ผิดศีลธรรมคือระบบกฎหมายที่คุ้มครองนายจ้าง แต่ไม่คุ้มครองคนทำงาน”

RECOMMENDATIONS

1. ต่อความท้าทายที่ 1: เสริมสร้างกรอบกฎหมายว่าด้วยความเท่าเทียมทางเพศและการไม่เลือกปฏิบัติ

1.1 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.23 และ 51.35 ข้อ 1-3 ของ CEDAW และข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการ CERD ปี 2564 **แก้ไขมาตรา 27 ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 และบัญญัตินิยามการเลือกปฏิบัติที่ครอบคลุมในกฎหมาย ซึ่งครอบคลุมการเลือกปฏิบัติทางตรง ทางอ้อม เชิงโครงสร้าง และเชิงอัตลักษณ์ทับซ้อน** รวมถึงด้วยเหตุแห่งอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ คุณลักษณะทางเพศ และภูมิหลังทางชาติพันธุ์

1.2 **ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติขจัดการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่ชักช้า** โดยหารืออย่างโปร่งใสกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ต่อยอดจากเวทีรับฟังความคิดเห็นร่วมกับ MovED ระหว่างเดือนมกราคมถึงมีนาคม 2569 และทำให้มั่นใจว่าคุ้มครองผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบไว้โดยชัดแจ้ง

1.3 **แก้ไขพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. 2558 รวมถึงมาตรา 17 วรรคสอง เพื่อยกเลิกข้อยกเว้นด้วยเหตุแห่ง “ความมั่นคงของชาติ”** หรือ “หลักศาสนา” เผยแพร่กรอบเวลาการทบทวนอย่างโปร่งใส และทำให้มั่นใจว่าภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายในกระบวนการทบทวน

สำหรับข้อมูล หลักฐาน และสถิติเพิ่มเติม โปรดดูรายการอ้างอิง และ/หรือติดต่อ:
เอมิลี ปาลามี ประดิชิต (Emilie Palamy Pradichit) มูลนิธิมนุษยะ (Manushya Foundation) อีเมล: emilie@manushyafoundation.org

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทย

1.4 **ผ่านร่างพระราชบัญญัติรับรองเพศสภาพโดยไม่ชักช้า** โดยหารือกับชุมชนที่ได้รับผลกระทบ เพื่อรับประกันการรับรองเพศสภาพตามกฎหมายสำหรับบุคคลข้ามเพศ นอนไบนารี และผู้มีความหลากหลายทางเพศ รวมถึงทางเลือกคำระบุเพศนอกกรอบทวิลักษณ์

1.5 **ผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองบุคคลอินเตอร์เซ็กส์** (ร่างพระราชบัญญัติรับรองการกำหนดเจตจำนงในอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ การแสดงออกทางเพศสภาพ และคุณลักษณะทางเพศของบุคคล พ.ศ. ....) **ซึ่งรวมถึงการห้ามการผ่าตัดเด็กอินเตอร์เซ็กส์โดยไม่ได้รับความยินยอม และการมีเอกสารแสดงตนโดยไม่ต้องผ่านการทำให้เป็นเรื่องทางการแพทย์โดยบังคับ**

1.6 **ทบทวนและแก้ไขระเบียบและข้อกำหนดด้านเอกสารตามพระราชบัญญัติสมรสเท่าเทียม เพื่อรับประกันการเข้าถึงที่เท่าเทียมสำหรับคู่รัก LGBTIQ+ ชาวต่างชาติและคู่รักสองสัญชาติ** รวมถึงกรณีที่ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ไร้รัฐ ผู้ลี้ภัย หรือมีเอกสารสัญชาติไม่ครบถ้วน

2. ต่อความท้าทายที่ 2: รับประกันการมีส่วนร่วมและคุ้มครองผู้หญิงและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน LGBTIQ+

2.1 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.151-51.153 ข้อ 7 ของ CEDAW และข้อ 5 ของ CERD **ใช้มาตรการพิเศษชั่วคราว รวมถึงระบบโควตาหรือความเสมอภาค เพื่อรับประกันการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและมีความหมายของผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบในชีวิตทางการเมืองและสาธารณะ** ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2.2 **รับประกันการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมและมีความหมายของผู้หญิงในการเจรจาสันติภาพ กระบวนการแก้ไขความขัดแย้ง และโครงสร้างการปกครองในจังหวัดชายแดนภาคใต้** ได้แก่ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

2.3 **ปฏิรูปกฎหมาย นโยบาย และกระบวนการรับฟังความคิดเห็น เพื่อรับประกันการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ในชนบท ชนเผ่าพื้นเมือง และกลุ่มชาติพันธุ์** ในการปกครอง การตัดสินใจด้านสิ่งแวดล้อม และชีวิตสาธารณะ รวมถึงการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. 2562 เพื่อรับประกันผู้แทนหญิงอย่างน้อยเท่าเทียมกันในคณะกรรมการระดับจังหวัดและระดับชาติ

2.4 **จัดตั้งกรอบการคุ้มครองทางกฎหมายและเชิงสถาบันเฉพาะสำหรับผู้หญิงและนักปกป้องสิทธิมนุษยชน LGBTIQ+** ซึ่งจัดให้มีการป้องกัน การตอบสนองอย่างรวดเร็ว การคุ้มครอง และการเยียวยา และรับประกันการคุ้มครองที่ตอบสนองต่อมิติเพศสภาพจากการข่มขู่ ความรุนแรง และการคุกคามด้วยกระบวนการยุติธรรม

2.5 **ประกาศใช้กฎหมายต่อต้าน SLAPP ที่มีประสิทธิผล** โดยหารือกับนักปกป้องสิทธิและชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ครอบคลุมทั้งคดีอาญาและคดีแพ่งที่ใช้ปราบปรามการมีส่วนร่วมสาธารณะ และไปไกลกว่าเรื่องหมิ่นประมาททางอาญา พร้อม**ยกเลิกหรือปฏิรูปกฎหมายที่ใช้ทำให้การแสดงออกและการเห็นต่างโดยสันติเป็นอาชญากรรม** รวมถึงการหมิ่นประมาททางอาญา (มาตรา 326 และ 328) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน และมาตรา 112 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

สำหรับข้อมูล หลักฐาน และสถิติเพิ่มเติม โปรดดูรายการอ้างอิง และ/หรือติดต่อ:
เอมิลี ปาลามี ประดิชิต (Emilie Palamy Pradichit) มูลนิธิมนุษยะ (Manushya Foundation) อีเมล: emilie@manushyafoundation.org

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทย

2.6 **สืบสวนการโจมตี การข่มขู่ การสอดส่อง (รวมถึงผ่านสปายแวร์เพกาซัสและสปายแวร์อื่น) การบังคับให้สูญหาย และการตอบโต้ต่อผู้หญิงและนักปกป้องสิทธิ LGBTIQ+ ทั้งหมด** รับประกันความรับผิด และรับประกันการสืบสวนอย่างเป็นอิสระต่อการเสียชีวิตของนักปกป้องสิทธิระหว่างถูกควบคุมตัวโดยรัฐ เช่นกรณีของเนติพร “บุ้ง” เสน่ห์สังคม

3. ต่อความท้าทายที่ 3: ยุติความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศและรับประกันการเข้าถึงบริการสุขภาพและสิทธิอนามัยเจริญพันธุ์อย่างเท่าเทียม

3.1 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.47 และ 51.139-51.145 ข้อ 2, 5 และ 10 ของ CEDAW ข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการ CEDAW ปี 2568 ข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการต่อต้านการทรมานปี 2567 และอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 190 **แก้ไขร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว เพื่อยกเลิกการประนีประนอมในครอบครัวในฐานะหลักการชี้นำ ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและความเป็นอิสระของผู้รอดชีวิต ขยายการคุ้มครองไปถึงคู่ชีวิตโดยไม่คำนึงถึงการอยู่ร่วมกัน ยกเลิกกรอบเวลาสามเดือน กำหนดให้เป็นความผิดอันยอมความไม่ได้ และให้เจ้าหน้าที่ริเริ่มการสืบสวนเอง**

3.2 **ขยายการคุ้มครองทางกฎหมายและนโยบายต่อความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศ ให้ครอบคลุมความรุนแรงที่อาศัยเทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง การคุกคามทางเพศในที่ทำงาน และความรุนแรงต่อกลุ่มชายขอบ** รวมถึงพนักงานบริการ ผู้หญิงข้ามเพศ ผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง ผู้หญิงมุสลิม และผู้หญิงนักปกป้องสิทธิมนุษยชน พร้อม**ทำให้นิยามการคุกคามทางเพศตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 30) ชัดเจนขึ้น เพื่อให้การตีความสม่ำเสมอ**

3.3 **จัดตั้งระบบข้อมูลการฆ่าผู้หญิงและความรุนแรงด้วยเหตุแห่งเพศระดับชาติที่ประสานงานกัน พร้อมข้อมูลจำแนก** จัดการกับการจัดการคดีที่กระจัดกระจายระหว่างสายด่วน 1300 และกระทรวงการพัฒนาสังคมฯ และใช้กลไกป้องกันการกลั่นแกล้งและการคุ้มครองที่คำนึงถึงมิติเพศสภาพในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

3.4 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.102, 51.116, 51.119 และ 51.123-51.124 ข้อ 12 และ 14 ของ CEDAW และข้อ 5 ของ CERD **รับประกันบริการสุขภาพที่เข้าถึงได้ มีราคาที่จ่ายได้ เหมาะสมทางวัฒนธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ สำหรับผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ชายขอบ** ในชุมชนห่างไกล ชนเผ่าพื้นเมือง แรงงานข้ามชาติ ผู้ไร้รัฐ LGBTIQ+ และชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง รวมถึงผ่านการล่ามภาษาชนเผ่าพื้นเมือง การฝึกอบรมที่มีสมรรถนะทางวัฒนธรรม และบริการสุขภาพผู้หญิงเฉพาะทาง

3.5 **จัดการกับการปฏิบัติที่เลือกปฏิบัติต่อผู้รับสิทธิ “บัตรทอง” หรือระบบ 30 บาท** รวมถึงการตีตรา การรักษาที่ด้อยคุณภาพกว่า และการดูแลที่ไม่ตอบสนองทางวัฒนธรรม และทำให้มั่นใจว่ามีการตรวจรักษาอย่างละเอียดโดยไม่เลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งสิทธิประโยชน์ที่ถือหรือชาติพันธุ์

3.6 **ยกเลิกโทษทางอาญาสำหรับการทำแท้งโดยสมบูรณ์ และขยายการเข้าถึงบริการทำแท้งที่ปลอดภัย ถูกกฎหมาย และมีราคาที่จ่ายได้ในทุกจังหวัด** ยกเลิกอุปสรรคที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมถึงการขอความยินยอมจากผู้ปกครองและการกำหนดอายุครรภ์ที่แคบกว่าที่กฎหมายอนุญาต ขยายหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้ครอบคลุมผู้ย้ายถิ่น ผู้ไร้รัฐ ผู้ลี้ภัย และผู้ไม่มีเอกสาร และเสริมสร้างบริการสุขภาพจิตสาธารณะ โดยเฉพาะสำหรับเด็กหญิงและผู้หญิงในชนบท ชนเผ่าพื้นเมือง และพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้ง

สำหรับข้อมูล หลักฐาน และสถิติเพิ่มเติม โปรดดูรายการอ้างอิง และ/หรือติดต่อ:
เอมิลี ปาลามี ประดิชิต (Emilie Palamy Pradichit) มูลนิธิมนุษยะ (Manushya Foundation) อีเมล: emilie@manushyafoundation.org

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทย

4. ต่อความท้าทายที่ 4: รับประกันความยุติธรรมด้านสภาพภูมิอากาศ ธุรกิจ และเศรษฐกิจสำหรับแรงงานหญิงและ LGBTIQ+

4.1 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.56-51.57 และ 51.60-51.63 ข้อ 14 ของ CEDAW ข้อสังเกตเชิงสรุปของคณะกรรมการ CERD ปี 2564 และข้อ 18, 19 และ 32 ของ UNDRIP **รับประกันการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของผู้หญิง โดยเฉพาะผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง ชนบท และจากชุมชนที่ได้รับผลกระทบ ในการจัดการสภาพภูมิอากาศ การลดความเสี่ยงภัยพิบัติที่ดิน และการกำกับดูแลสิ่งแวดล้อม**

4.2 **แก้ไขแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เสนอใหม่เมื่อเดือนมีนาคม 2569 และนโยบายที่เกี่ยวข้อง ให้มียุทธศาสตร์และเครื่องมือที่ตอบสนองต่อมิติเพศสภาพอย่างชัดเจน** รวมถึงองค์ความรู้ของชนเผ่าพื้นเมือง การรับฟังความคิดเห็นที่เข้าถึงได้ ข้อมูลจำแนก และการรับประกัน FPIC

4.3 **เสริมสร้างการเข้าถึงการเยียวยาสำหรับผู้หญิงและชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับภาคธุรกิจ** ต่อยอดจากคำพิพากษาศาลแพ่งรัชดาเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2569 ในคดีเหมืองทองพิจิตรต่อบริษัทอัครา และคุ้มครองนักปกป้องสิทธิในพิจิตร เทพา และพื้นที่อื่นจากการฟ้องปิดปากและการตอบโต้รูปแบบอื่น

4.4 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.14-51.15, 51.46 และ 51.183-51.188 ข้อ 11 และ 14 ของ CEDAW ข้อ 5 และ 11 ของ CERD และอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 190 **ขยายการคุ้มครองแรงงานและการคุ้มครองทางสังคม รวมถึงการเข้าถึงกองทุนประกันสังคม ไปยังผู้หญิงและบุคคล LGBTIQ+ ในเศรษฐกิจนอกระบบ** รวมถึงลูกจ้างทำงานบ้าน แรงงานรับงานไปทำที่บ้าน และแรงงานข้ามชาติ และรับประกันการคุ้มครองการคลอดบุตร การสนับสนุนการดูแลเด็ก และการคุ้มครองจากการเลิกจ้างระหว่างตั้งครรภ์ รวมถึงผู้ที่อยู่ในระบบตามมาตรา 40

4.5 **ทำให้มั่นใจว่าแรงงานข้ามชาติ ไม่ว่าจะมีสถานะเข้าเมืองใด เข้าถึงการคุ้มครองทางกฎหมายและทางสังคม บริการที่จำเป็น หลักประกันสุขภาพ กลไกร้องเรียน และการเยียวยาได้โดยไม่ต้องกลัวการถูกจับกุม ควบคุมตัว หรือส่งกลับ พร้อมให้สัตยาบันอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว และอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 189 ว่าด้วยลูกจ้างทำงานบ้าน** และดำเนินการไปสู่การให้สัตยาบันอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 87 และ 98

4.6 **ใช้มาตรการที่มุ่งเป้าเพื่อลดภาระงานดูแลที่ไม่ได้รับค่าจ้างที่ไม่เท่าเทียม (ปัจจุบันเฉลี่ยวันละ 3 ชั่วโมงสำหรับผู้หญิง) และจัดการกับความเหลื่อมล้ำด้านค่าจ้างระหว่างเพศ** รวมถึงผ่านโครงสร้างพื้นฐานด้านการดูแล การสนับสนุนรายได้ และการบังคับใช้หลักค่าจ้างที่เท่าเทียม พร้อม**แก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานเพื่อห้ามการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุแห่งวิถีทางเพศและอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ** รวมถึงในภาคงานนอกระบบและงานที่เปราะบาง

SCAN HERE

สแกนเพื่ออ่าน
รายงานร่วมภาคประชาสังคมต่อกระบวนการ UPR ว่าด้วยประเด็นสตรีนิยมแบบอัตลักษณ์ทับซ้อน

สำหรับข้อมูล หลักฐาน และสถิติเพิ่มเติม โปรดดูรายการอ้างอิง และ/หรือติดต่อ:
เอมิลี ปาลามี ประดิชิต (Emilie Palamy Pradichit) มูลนิธิมนุษยะ (Manushya Foundation) อีเมล: emilie@manushyafoundation.org

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลไทย

5. ต่อความท้าทายที่ 5: ยุติการกีดกันเชิงระบบต่อผู้หญิงชายขอบและการทำให้พนักงานบริการเป็นอาชญากร

5.1 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 51.190 และ 52.27 ข้อ 5 และ 14 ของ CEDAW ข้อ 2 และ 5 ของ CERD และข้อ 3, 9, 26 และ 32 ของ UNDRIP **แก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์ พ.ศ. 2568 เพื่อรับรองชนเผ่าพื้นเมืองอย่างเป็นทางการ ฟื้นคืนคำที่รัฐสภาตัดออก คุ้มครองสิทธิร่วมในการระบุตนเอง ที่ดิน ดินแดน และทรัพยากร และรับประกัน FPIC**

5.2 **ขจัดอุปสรรคที่ขัดขวางผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง ชนบท กลุ่มชาติพันธุ์ แรงงานข้ามชาติ และผู้ไร้รัฐ จากการเข้าถึงการจดทะเบียนเกิด เอกสารสัญชาติไทย บริการสาธารณะ ความยุติธรรม สัญชาติ และการคุ้มครองทางสังคม** รวมถึงผ่านการลงพื้นที่ในเขตห่างไกล บริการล่าม และกระบวนการที่เรียบง่ายขึ้น

5.3 **ใช้มาตรการที่มุ่งเป้าเพื่อขจัดภาพเหมารวมที่เหยียดเชื้อชาติ เหยียดเพศ และมุ่งกลืนกลาย ต่อผู้หญิงชนเผ่าพื้นเมือง อีสาน มลายูมุสลิม กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้ไร้รัฐ** รวมถึงในบริการสาธารณะ โรงพยาบาล และหน่วยงานราชการ

5.4 **ทำให้กองทุนยุติธรรมเรียบง่ายขึ้นและปฏิรูปให้ผู้หญิงชนบท ชนเผ่าพื้นเมือง กลุ่มชาติพันธุ์ และมลายูมุสลิม เข้าถึงได้จริง** ยกเลิกเงื่อนไขที่มากเกินไป และจัดการกับทัศนคติเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่

5.5 ตามข้อเสนอแนะ UPR รอบที่ 3 ที่ 52.69 ข้อ 2-3, 7 และ 11-12 ของ CEDAW และอนุสัญญา ILO ฉบับที่ 190 **ยกเลิกโทษทางอาญาสำหรับงานบริการทางเพศ โดยยกเลิกบทบัญญัติที่มีโทษในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. 2539** และทำให้มั่นใจว่ากฎหมายใหม่จะไม่ผลิตซ้ำการทำให้เป็นอาชญากรผ่านการจดทะเบียน การทำให้เป็นเรื่องทางการแพทย์ หรือการควบคุมโดยรัฐรูปแบบอื่น พร้อม**แก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และแนวปฏิบัติในการบังคับใช้ เพื่อแยกแยะงานบริการทางเพศของผู้ใหญ่ที่สมัครใจออกจากการค้ามนุษย์อย่างชัดเจน**

5.6 **แก้ไขพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานและการเข้าถึงกองทุนประกันสังคมให้ครอบคลุมพนักงานบริการ รวมถึงพนักงานบริการที่เป็นคนข้ามเพศและแรงงานข้ามชาติ** และรับประกันการเข้าถึงสิทธิแรงงาน การคุ้มครองทางสังคม บริการสุขภาพ การคุ้มครองจากความรุนแรง และการเยียวยา โดยไม่ต้องกลัวการถูกจับกุม การรีดไถ หรือการตอบโต้ พร้อมรับประกันการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายของพนักงานบริการในการร่างกฎหมายและนโยบายทั้งปวงที่ส่งผลต่อพวกเขา

SCAN HERE

สแกนเพื่ออ่าน
รายงานร่วมภาคประชาสังคมต่อกระบวนการ UPR ว่าด้วยประเด็นสตรีนิยมแบบอัตลักษณ์ทับซ้อน

สำหรับข้อมูล หลักฐาน และสถิติเพิ่มเติม โปรดดูรายการอ้างอิง และ/หรือติดต่อ:
เอมิลี ปาลามี ประดิชิต (Emilie Palamy Pradichit) มูลนิธิมนุษยะ (Manushya Foundation) อีเมล: emilie@manushyafoundation.org

แหล่งอ้างอิง (References)

รายการอ้างอิงคงไว้ตามต้นฉบับภาษาอังกฤษเพื่อการตรวจสอบ

Manushya Foundation, GIRLxGIRL, Young Pride Foundation, Tamtang Foundation, LGBTQ+ Wellbeing, Intersex Thailand, Mermaid Pride, Rainbow Sky Association of Thailand (RSAT), Mokeluang Rimnam, Patani Working Group for Monitoring on International Mechanisms, IWNT, IWAD, EMPOWER Foundation, Green World Network, Sab Wai Villagers, Phichit Villagers, Ka Boe Din Villagers, MWG, WWJG, HomeNet Thailand and the Thai CSOs Coalition for the UPR, Joint UPR Submission: Intersectional Feminist Perspectives – Marginalised Women, LGBTIQ+ Persons and Structural Inequalities in Thailand, 53rd Session of the UPR Working Group (17 April 2026).

Committee on the Elimination of Discrimination against Women (CEDAW), Concluding observations on the eighth periodic report of Thailand, CEDAW/C/THA/CO/8 (10 July 2025), available at: https://docs.un.org/en/CEDAW/C/THA/CO/8

Committee on the Elimination of Racial Discrimination, Concluding observations on the combined 4th to 8th reports of Thailand, CERD/C/THA/CO/4-8 (2021), available at: https://digitallibrary.un.org/record/3958118

Human Rights Council, Report of the Working Group on the Universal Periodic Review: Thailand – Addendum, A/HRC/49/17/Add.1 (17 February 2022).

Constitution of the Kingdom of Thailand (2017), available at: http://www.constitutionalcourt.or.th/occ_en/download/article_20170410173022.pdf

Gender Equality Act of Thailand B.E. 2558 (2015), available at: https://natlex.ilo.org/

Ethnic Way of Life Protection and Promotion Act B.E. 2568 (2025), entered into force 19 September 2025, available at: https://prt.parliament.go.th/items/507144f6-8d3b-44a1-a43f-1ad9428473e6

Community Forest Act B.E. 2562 (2019).

Domestic Violence Victim Protection Act B.E. 2550 (2007); Draft Domestic Violence Victim Protection Act, public consultation 18 February – 4 March 2026.

Act Amending the Penal Code (No. 30) criminalising sexual harassment, Royal Gazette Vol. 142, Part 90 Kor (29 December 2025), available at: https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/94160.pdf

Criminal Code Amendment Act (No. 28) B.E. 2564 (2021) on abortion; National Health Security Act B.E. 2545 (2002).

Prevention and Suppression of Prostitution Act B.E. 2539 (1996); Anti-Trafficking in Persons Act B.E. 2551 (2008); Labour Protection Act B.E. 2541 (1998); Social Security Act B.E. 2533 (1990).

Amendment to the Civil and Commercial Code Act (No. 24), B.E. 2567 (2024) (Marriage Equality Act), effective 22 January 2025.

Intersex Thailand, Draft Act on the Self-Determination of Gender Identity, Gender Expression, and Sex Characteristics Act B.E. ... (May 2025).

ICJ, Thailand: Draft Domestic Violence Act should be revised in line with international standards (5 March 2026), available at: https://www.icj.org/thailand-draft-domestic-violence-act-should-be-revised-in-line-with-international-standards/

Manushya Foundation, Joint CEDAW Shadow Report: Our Lands, Our Bodies, Our Rights – A Feminist Report on Discrimination, Corporate Abuse and Climate Injustice in Thailand (June 2025), available at: https://www.manushyafoundation.org/cedaw-2025-report2-cacj

Manushya Foundation, Joint CEDAW Shadow Report: Techno-colonialism and the Gendered Crackdown – A Feminist Report on Civic Space, Transnational Repression and Digital Control in Thailand (May 2025), available at: https://www.manushyafoundation.org/cedaw-2025-report1-civicspace

Manushya Foundation, Accountability Wins Over Impunity: Phichit Villagers victorious in decade-long legal struggle against Australian-owned gold mine (24 March 2026), available at: https://www.manushyafoundation.org/post/accountability-wins-over-impunity-phichit-villagers-victorious-in-decade-long-legal-struggle-agains

Manushya Foundation, Submission to the UN Special Rapporteur on Human Rights Defenders (September 2025); Submission on Indigenous Peoples facing Corporate Abuses in Laos and Thailand (December 2025).

Fortify Rights, "Just Stay Silent": Lack of Access to Effective Remedies for Women Survivors of Domestic Violence in Thailand (20 March 2025), available at: https://www.fortifyrights.org/tha-inv-rep-2025-03-20

UN Women and UNODC, At least 17,400 women killed by partners or family members in Asia in 2024 (25 November 2025), available at: https://www.unodc.org/roseap/en/2025/11/femicide-report/story.html

SHero Thailand, ICJ and Feminist Legal Support, Gender-Based Violence: Strengthening Access to Justice – Thailand UPR IV Factsheet.

OECD Economic Surveys: Thailand 2025, Tackling informality (December 2025), available at: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-thailand-2025_426b9bc0-en/full-report/tackling-informality_4d6a6d0f.html

Global Compact for Migration, Thailand Migration Report 2024 (13 December 2024), available at: https://www.ilo.org/publications/thailand-migration-report-2024

UNDP Thailand, Thai Women's Unpaid Care and Domestic Work and the Impact on Decent Employment (2023).

CitizenLab, Pegasus Spyware Used against Thailand's Pro-Democracy Movement (17 July 2022), available at: https://citizenlab.ca/2022/07/geckospy-pegasus-spyware-used-against-thailands-pro-democracy-movement/

The Central Legal Platform, Summary of Public Consultation on the Draft Act on the Prevention of Strategic Litigation to Suppress Public Participation (SLAPP), B.E. ... (2025).

Bangkok Post, Government preparing anti-discrimination bill (2 December 2025); The Thaiger, Thailand pushes anti-discrimination bill to promote equality (2 December 2025).

South China Morning Post, Thai trans woman's brutal murder exposes dark side of Thailand's tourist boom (30 April 2025), available at: https://www.scmp.com/week-asia/people/article/3308488

Tamtang Foundation, Referral System for Safe Abortion (RSA) data and analysis (April 2026); joint UPR submission on Abortion Rights in Thailand.

SCAN HERE

สแกนเพื่ออ่าน
รายงานร่วมภาคประชาสังคมต่อกระบวนการ UPR ว่าด้วยประเด็นสตรีนิยมแบบอัตลักษณ์ทับซ้อน

สำหรับข้อมูล หลักฐาน และสถิติเพิ่มเติม โปรดดูรายการอ้างอิง และ/หรือติดต่อ:
เอมิลี ปาลามี ประดิชิต (Emilie Palamy Pradichit) มูลนิธิมนุษยะ (Manushya Foundation) อีเมล: emilie@manushyafoundation.org

บันทึกเพิ่มเติม

บันทึกเพิ่มเติม